

Životopis

Vztah lékaře a pacienta je často velmi osobní a intimní. Je založen na vzájemné důvěře. Lékař nahlíží hluboko do soukromí svých pacientů a jejich rodin, do těch nejcitlivějších míst. Tímto životopisem bych chtěl dát i já svým pacientům možnost nahlédnout do svého dosavadního života a udělat tak krok ke zmíněné důvěře a vzájemnému porozumění. V žádném případě se nechci stavět do role člověka, který nedělal chyby a dělat je nebude. Každý má svou cestu životem; toto je ve zkratce ta moje a další kapitoly píše sám život.

Narodil jsem se, jak maminka častokrát říkávala, rukou napřed na předporodním sále dne 23. 4. 1983 v Bratislavě. Dětství jsem prožil v Pezinku, vinařském okresním městě asi o velikosti Lanškrouna a Svitav dohromady. Od mala jsem byl podle rodičů velmi živé dítě, neustále něco vymýšlející, někam pobíhající, soutěžící se svou starší sestrou Aničkou. Táta byl velmi oddaný, ale pracovně zaneprázdněný, stoicky klidný. Maminka byla dynamická, dobrodružná, usměvavá rehabilitační sestra, už ne tak stoicky klidná 😊.

Školku jsem miloval, měl jsem rád děti a společnost. Ve školce jsem našel první lásku kromě maminky, blondatou paní učitelku s příjemným hlasem. Školka mi dala mého nejlepšího kamaráda Feđu, se kterým jsem zažil spoustu legrace a dobrodružství od dětství až do dospělosti. Parťáčili jsme na písku, vymýšleli vylepšené designy vlaštovek, byli jsme spolu neustále i díky tomu, že s námi měl povolení chodit různě na výlety a mojí mamince to nevadilo, právě naopak. Ve školkovém období mi byla velkou oporou babička Valika, která tehdy se mnou trávila hodně času, bohužel záhy podlehla rakovině.

Po nástupu do školy jsem v první třídě docela vyrušoval, zejména zlobil moji sestřenicí Janku, která byla a vlastně dodnes je značně inteligentnější a rozumnější než já. Rád jsem s ní soutěžil v dovednostech a vyrušováním ji vyváděl z rovnováhy. V druhém ročníku, jak já s nadsázkou rád říkám, jsem byl dočasně „vyléčen“ z ADHD přísnou, fyzicky trestající paní učitelkou. Janka už musela chodit do jiné třídy a vlastně i školy. Školu jsem měl ale také velmi rád, i když pro mě bylo dost obtížné odsedět na místě. Houpal jsem se na židli a trochu vyrušoval. Bavil mě kontakt s kamarády, tělocvik a všechny předměty, ve kterých se dalo soutěžit v dovednostech, nejvíce asi matematika. Začal jsem si také uvědomovat, že se dokážu snadno nakazit nadšením dobrého pedagoga pro věc. Začaly se objevovat učitelky, které mi přidávaly úkoly a cvičení, abych byl na hodině zaměstnaný a nerušil. Já byl za vyšší nálož učiva vděčný, pozitivně mě to motivovalo. Stejným způsobem momentálně přistupují paní učitelky i k mému synovi Jankovi, na což jsem velmi pyšný. Problémem u něj aktuálně je a u mě tehdy také byla kontrola výpočtů, nepozornost na úkor rychlosti.

V té době jsem už chodil pravidelně na basketbal, mým velikým vzorem byl Michael Jordan. Dny volna jsem od rána trávil na basketbalovém hřišti našeho sídliště, zápas za zápasem. Když jsem neskákal pod košem, skákal jsem přes gumu se sestrou a jejími kamarádkami. Jako starší sestra mě mívala dost na starosti. Skoky přes gumu mi hodně pomáhaly v basketu. Záhy nějakým omylem rodiče usoudili, že zobcová flétna bude to pravé, co mě má zkultivovat a naučit trpělivosti. Dnes s klidem můžu říci, že jsem nenáviděl každou hodinu flétny ztracenou na úkor basketbalu. Šest let nauky a cvičení se ztratilo v nenávratnu okamžitým vymazáním jakékoli vzpomínky na noty či hraní, jakmile flétna skončila. Díky bohu za to, mozková kapacita se jistě dá využít lépe.

Nutno podotknout, že jsem byl jako dítě docela nemocný, měl jsem opakované bronchitidy s obstrukcí, dalo by se říci průduškové astma. Trpíval jsem na četné záněty středouší, užíval opakovaně antibiotika. Léky podpůrné, jaké jsou běžně k dispozici dnes, zkrátka ještě neexistovaly. Samozřejmě jsem přišel o nosní a krční mandle, chodil pravidelně na léčebné pobyty. Tam jsem objevil další zajímavost o sobě. Snaha vychovatelů a sester mě vykrmit a posílit troskotala na mé nechuti k výkrmu. Vždy se našlo něco, co se ze snídaně dalo schovat, uchovat na později a dále mít k dispozici pro hladovější parťáky. Potraviny či výhry ze sportovních soutěží, například hračky, jsem za pár korun přeprodoval. Tak se stalo, že jsem na léčení či tábor odcházel se 100 korunami a přicházel s 300. Rodiče, jak asi tušíte, z toho moc nadšení nebyli. Na táborech jsem byl všude přítomný, zejména tam, kde se sportovalo nebo kde se stala nějaká rošťárna.

Druhý stupeň základní školy šel hladce, měl jsem v rodině pozici nejmladšího vnuka, miláčka. Chodil jsem do matematicko-přírodovědné třídy a bez potíží procházel. Měl jsem skvělou paní učitelku matematiky, která byla krutě férová, chápala moji soutěživou povahu, dávala nadúkony na hodinách, netolerovala nejmenší chyby. Často jsem s ní přicházel do rozporu, kdy mi říkala: „Kdybys byl inženýr a stavěl most a ten díky tvé chybě spadne, ublíží lidem, nikoho nebude zajímat, že jsi měl postup správně.“ Štvalo mě to neskutečně, ale věděl jsem, že má absolutní pravdu. Stále jsem tedy bojoval se svou nepozorností a nesoustředěním. To se zcela dočasně vyléčilo v sedmé třídě, když jsme probírali savce a lidské tělo. Škrabopis se změnil na krasopis, poznámky z přírodovědy dostávaly barvy a obrázky. Úlohy z ní jsem vypracovával rád a bez námahy. U ostatních předmětů jsem změny nepozoroval.

Již v té době jsem cítil, že nerad snáším křivdu a šikanu na spolužácích, zastával jsem se slabších. Stále jsem intenzivně hrával basketbal vždy se 110 % nasazením. Proto jsem hrával často s o kategorii staršími žáky, jistou dobu jsem byl i kapitánem týmu. Mojí nejoblíbenější knížkou doma byla zdravotní učebnice moje mamky a Sinelnikovův anatomický atlas.

Konec základní školy a začínající pubertu hodně ovlivnila zpráva od mých rodičů, že budou mít miminko. Oba měli přes 40 let! Moje reakce na tuhle zprávu byla velice přímá, sobecká a jasně pubertální – zdálo se mi docela nechutné, že moji rodiče jsou ještě aktivní v této intimní oblasti. Dnes, ve stejném věku, to vnímám samozřejmě jinak 😊. Narození mého bratra Jurka pozměnilo vše, dynamiku rodiny i mou pubertu. Mamce jsem se snažil pomáhat, Jurkovi se věnovat, brát ho ven, na kolo, později ho každé ráno vypravovat do školky a vyzvedávat z ní. Cítil jsem se za brácha a jeho vývoj zodpovědný! Hodně času jsem trávil na sídlištním hřišti s maminkami, kde jsem často slýchal: „Janko, ty jednou jistě budeš pediatrem, s dětmi to umíš a děti tě respektují!“

Měl jsem štěstí, že nás rodiče vždy vedli ke všestrannému sportování, často jsme byli u moře, několik týdnů v roce na lyžích. Mamka byla vždy připravena zkusit nějakou šílenost, třeba pádákem na lyžích, nechala se jednoduše vyhecovat ke skokům na velkých skokáncích, nebála se pádu či zranění, freeride a podobně byl samozřejmostí. To mám po ní dodnes, malinko chybějící pud sebezáchovy. Celou základní školu mi rovněž pomáhal fakt, že můj dědo Janko a babička Valika byli bývalí učitelé. Dědo byl dokonce bývalý ředitel základní školy, kterou jsem navštěvoval. Ve městě měli veliký respekt a úctu. Příjmení Bodo mě exkulpovalo z mnoha rošťáren. Babička byla přísná, učila nás němčinu a dávala nám vysvětlění. V jistou

dobu jsem jedinou dvojku či trojku na vysvědčení měl jen od ní 😊. Babička výborně pekla. Dědo Janko byl stoicky klidný, milý, velice pokorný a vzdělaný. Od útlého dětství byl sirotek, staraly se o něj starší sestry. Rozhovory s ním jsem miloval.

Přijímačky na gymnázium mě opětovně spojily se sestřenicí Jankou. Měli jsme stejný počet bodů, stejné umístění v listině přijatých, akorát obráceně – já exceloval v matematice, zatímco ona ve slovenštině. Dobu gymnázia bych rozdělil na dvě části. První rok a půl jsem značně promrhal, proflákal, věnoval se parťákům, zapomínal na své cíle, opustil pravidelné sportování, pubertáčil. V polovině druhého ročníku si mě zavolala skvělá paní učitelka chemie a jediným laskavým, ale přímým dohovorem obrátila mé další chování. Řekla: „Janko, všichni víme, že chceš být lékařem. Zároveň vidím, že máš trojky z chemie, že učivu nerozumíš. Pokud nechceš zažít zklamání na konci gymnázia a opustit své sny o medicíně, je potřeba změnit svůj přístup!“ Paní učitelku jsem si vážil a respektoval ji, zprávu jsem přijal bez ješitnosti a sebelítosti, víc slov už nebylo třeba. Rodiče a zejména maminka mě podporovali, vítali iniciativu. Sehnala mi aktuální skripta na přípravu na Lékařskou fakultu v Bratislavě, spolu jsme fakultu i navštívili. Začal jsem se věnovat těm předmětům, které jsem k medicíně potřeboval. Poctivě jsem se učil chemii od první hodiny prvního ročníku plus aktuální učivo, psal zcela nové poznámky. Do konce druhého ročníku jsem učivu rozuměl a dále se chemii poctivě učil. Biologie, fyzika a matematika byly rovněž klíčové. Po pár omylech, kdy jsem požádal o vysvětlení učiva fyziky tátu, jsem se už radši učil zcela samostatně. Několikahodinové rozbory historie fyziky, bezchybné poučky a nekonečné trpělivé nadšené vysvětlování fyziky mým otcem, to bylo prostě moc 😊.

V třetáku jsem se už pravidelně připravoval na přijímačky na medicínu a ve čtvrtém ročníku už měl skripta každý den s sebou pod lavicí a při předmětech, které mě tolik nezajímaly. Protože jsem nevyrušoval a v klidu si četl, učitelé mi to v tichosti tolerovali.

V osmnácti letech jsem byl přijat na Lékařskou fakultu v Bratislavě, bodově jsem skončil třetí z asi 2200 uchazečů. Historie se záhy zopakovala. S pocitem „vítěze nad všemi“ jsem proflákal první ročník, rebeloval, ztratil motivaci, disciplínu a téměř neprošel do druhého. Věděl jsem, že se doma už nedokážu učit s požadovanou intenzitou, musela nastat změna. Rozhodl jsem se osamostatnit a bojoval o své místo na internátě mediků. Druhý ročník jsem ale strávil na internátě s právníky, osud to prostě zařídil jinak. Přijali mě velice dobře, byl jsem jako panda v rumunských lesích plných hnědých medvědů. Tento pobyt s hodně staršími a vyzrálejšími kluky mi do života dal mnoho. Studovna se stala mým dalším domovem. Kluci z práv mě naučili hodně praktických věcí, jak správně žádat o stipendia, jak se zajímat o věci kolem mimo medicínu. Druhý ročník, strašák všech mediků, jsem díky nim prošel hladce a s vyznamenáním a stihl ještě dvoutýdenní lyžovačku v Alpách.

Třetím rokem jsem už bydlel s mediky, opět se jednalo o končící, starší kluky: Palo a Laco, kardioanesteziolog a neurochirurg. Byli pro mě jako starší bratři, které jsem neměl. Palo, neskutečný sportovec, dřič, knihovna v lidském těle, vždy ochotný kamarád. Laco, vždy veselý a pozitivně naladěný, bývalý reprezentant v kajaku. Splavy, lyžovačky, to vše s nimi šlo za poctivého studia. Třetí ročník jsem rovněž stážoval ve výboru pro zdravotnictví Slovenského parlamentu jako jeden z prvních mediků vůbec. Léto jsem strávil na mezinárodní letní škole v

Norsku (ISS Oslo) a měl tak možnost nahlédnout do jiné krajiny a jiného systému zdravotnictví.

V třetáku jsem potkal starého kamaráda Petra z Pezinka, který se v té době učil španělštinu. Motivoval mě natolik, že jsem se ji od čtvrtáku poctivě učil také. Rovněž jsem nebyl spokojen s místní dostupnou zdrojovou literaturou pro mediky, a proto jsem si objednával skripta z Ameriky. Zlepšoval jsem se jak v angličtině, tak ve španělštině. Nutno zmínit neskutečné kolegyně a kamarádky, které jsem měl možnost mít v mém a okolních kroužcích, postupka Zuzka, Zuzka, Evička, Veronika! Bez jejich podpory bych nebyl tam, kde jsem teď. Jejich laskavá podpora a neustále pozitivní nálada, satira a vtip nás držely nad vodou v těžkých chvílích. Po Bratislavě jsem se pohyboval téměř zásadně na mém kole, jak v létě, tak v zimě. Po čtvrtém ročníku jsem odjel stopem do Španělska, nadivoko, na dva měsíce a dále byl fascinován kulturou a jazykem.

V pátáku jsem se už spíše soustředil na pediatrii či gynekologii. Poctivě jsem se učil španělštinu a díky tomu jsem po pátáku mohl nastoupit na dva studijní pobyty ve Španělsku v celkové délce třinácti měsíců. V létě po pátém ročníku jsem pracoval jako číšník v restauraci Babylonia na paseo Gaudi v Barceloně, bydlel s krásnou Neapolkou Paolou a po dvou měsících se přestěhoval do Murcie, na jihu Španělska. Tam jsem nastoupil na gynekologicko-porodnické oddělení. Záhy jsem si ale uvědomil, že mě spíše táhne k pediatrii, a přestoupil na novorozenecké a dětské oddělení. Po celou dobu jsem v Murcii pracoval v nočním baru BaDulake jako barman. Mé dny měly smrtelný průběh. O 7:00 ráno jsem jel na kole do nemocnice, o 15:00 domů, hodiny španělštiny třikrát týdně, pak vždy autobusem k moři, kde jsem se začal věnovat kite surfingu s absolutní posedlostí. Pak autobusem zpátky, večere a na 21. hodinu do baru. Zavíračka ve 4:00 ráno pět dní v týdnu. Následovaly necelé tři hodiny spánku a režim se opakoval. Výjimkou byla neděle a pondělí, kdy bar neotevíral. Byl jsem mlád a plný síly, tělo drželo, ADHD bylo extrémní výhodou. Ustál jsem to i díky tomu, že jsem sice v baru pracoval, ale alkoholu jsem se až na ojedinělé výjimky celkem stranil. Barová i kite surfová komunita mě vzala brzy mezi sebe, udělal jsem si množství kamarádů. V době volna jsem procestoval značný kus jihu Španělska, několikrát prolezl kopce pohoří Sierra Nevady, Veletu a Mulhacén (3478 m n. m.). S kamarády jsem objel Maroko, vystoupil na nejvyšší horu pohoří Atlas, Džebel Toubkal (4167 m n. m.), nahlédl do pouště a uznal krásy oáz. Dále jsem získal nejvyšší možný diplom ze španělského jazyka, našetřil nemálo prostředků, poznal mnoho kultur. Při jedné z mých kite surfových sólových vyjížděk jsem byl nejbliže utonutí, jak to jen jde. Vysílen jsem vyplaval asi o 15 km jinde, než jsem startoval, celý zamotaný v liniích kitu. Silná zkušenost, z které mám respekt dodnes.

Návrat do šestého ročníku medicíny (ano, rok ve Španělsku univerzita neuznávala) byl docela studenou sprchou. Přístup a srdečnost Španělů mi moc chyběla, a ještě více moje parta z kroužku. Útočiště k učení mi poskytoval dědo Janko, v té době jsem nejvíce oceňoval jeho klid a laskavost, se kterou přistupoval k životu. Paradoxně, jedinou státnici, kterou jsem dělal nadvakrát, byla právě pediatrie. Holt za dva týdny se naučit skutečně nedala a jasně vypálený obrys lyžařských brýlí na tváři mi neumožňoval se vymluvit na těžkou nemoc 😊.

Protože jsem měl ve Španělsku přítelkyni z italského Janova, učil jsem se v šestém ročníku italštinu. Stipendia na jazykové pobyty v Itálii z nějakého důvodu téměř nikdo nechtěl, a tak jsem se s kamarádem Štěpánem z Prahy přihlásil na šestitýdenní pobyt v Milazzu na Sicílii s

nástupem v říjnu po ukončení lékařské fakulty. V šestém ročníku jsem rovněž docházel na nepovinný kroužek tropické medicíny s profesorem Krčmerym, ikonou tropické medicíny a humanitárních projektů na Slovensku. Více a více ve mně rostla chuť zažít medicínu klinickou bez značné podpory přístrojového vybavení a záchranného padáku specialistů kolem. Být singulárně užitečný. Od tohoto snu mě téměř odklonilo nabídnuté angažmá v cestovní kanceláři BuBo travel, kde jsem dostal nabídku provázet turisty v Karibiku. Nabídku jsem nakonec odmítl.

Před nástupem na jazykový kurz na Sicílii a celkově do zaměstnání jsem si chtěl užít léto, proto jsem odcestoval do Španělska za kamarády. Po dvou týdnech oslav a volnomyšlenkářství jsem dostal nápad. Co kdybych si koupil Vespu (přítečkyně z italského Janova mě na ní vozívala) a cestoval, dokud se nepokazí, ideálně až na Sicílii. Měl jsem tři a půl měsíce času a jednoduchým výpočtem asi 20 euro na den po koupi motorky. Deset euro bylo na benzín, deset na stravu. A tak jsem vyrazil. I přes lekce jízdy na parkovišti od kamaráda Faustina jsem byl první dva kruhové objezdy na zemi. Již s větší opatrností a roztrhanými riflami jsem se tedy vypravil směrem k moři a dále po těch nejmenších cestičkách u moře až k Gibraltar. Spal jsem vždy na pláži, ve spacáku, potkával množství zajímavých lidí. Z Gibraltar jsem vyrazil na nejjihozápadnější cíp Evropy. Cestou Andalusií, konkrétně v Caños de Meca, jsem zcela náhodně objevil skupinku kamarádek z Erasmu, samozřejmě Italek. Tři dny nonstop bujarých oslav 😊. Dále jsem se vydal Portugalskem severně. V Lisabonu jsem už byl nucený si koupit stan. Od oceánu docela foukalo a bylo vlhko. Motorka při opětovném vstupu do Španělska docela skomírala, potřebovala nutně servis. Ani cesta do Santiago de Compostela a Cabo Finisterre (teda na kraj světa) zdraví motorky moc nepomohla. Mívám štěstí na lidi – kamarádi mi říkali „Lucky man“. Veškeré servisy po celou cestu mi servismani udělali zadarmo, z čistého nadšení z mé cesty a z podpory. Vždy mě vybavili nějakou užitečnou pomůckou, radou, těšili se z mého cestovatelského entuziasmu. Postupně severem Španělska jsem přes Pyreneje projel Francouzskou riviéru. V Lurdech jsem koupil svatou vodu, v Saint Tropez stál na trhu vedle Ivanka Trumpové, která na mé cestou poničené oblečení s opovržením pohlédla a já jí s úsměvem sdělil: „Don't you worry dear, I'm a doctor!“ Dle mého soudu mi moc nevěřila 😊. V Janově, Florencii, v Římě a Neapoli jsem povinně navštívil kamarádky. V Janově jsem na chvíli motorku opustil, stopem se vydal domů na bráchovy narozeniny, abych se hned po nich stopem zase vrátil zpátky. V Neapoli jsem dvakrát boural – místní doprava funguje na zcela náhodně generovaných pravidlech. Před příjezdem na Sicílii, po třech a půl měsících cesty a poustevnictví, jsem měl mít čistě teoreticky pocit štěstí a naplnění. Každopádně nepřicházel. Uvažoval jsem proč tomu tak bylo. V tom, zčista jasná, procházím kolem obřího parkoviště plného lidí a skútrů Vespa, zastavím. Motorku mám oblepenou asi padesáti nálepkami z různých míst, která jsem cestou navštívil, na ní batoh se stanem. Jak mě lidé zbadali, hromadně křičeli: „Vieni! Vieni qua!“ a tak jsem za nimi přišel. Obehnan davem křičících Italů jsem téměř spadl z motorky. Prodral se ke mně starší pán, vedoucí místního Vespa klubu s otázkou: „Da dove vieni? – Odkud přicházíš?“ Z Murcie, odpovídám, sledujíc pobřeží Španělska, Portugalska, jihu Francie a západního pobřeží Itálie. Lidé křičeli. „Quanti chilometri hai percorso? – Kolik kilometrů jsi ujel?“ 10 000 km, odpovídám. V té chvíli se strhla absolutní šílenost, byl jsem jak v kotli na fotbalovém zápase, místní mě vzali na ruce a donesli na pódium, kde mi bylo uděleno čestné členství v klubu a vítězný pohár, na kterém je dodnes napsáno: „Per il gruppo che arriva dal più lontano – pro skupinu, která přichází z největší

dálky.“ Dále mě hostili a chovali se ke mně velice přátelsky a s respektem, i přesto, že jsem ve skutečnosti vypadal jako bezdomovec. Po třech a půl měsících bez holení, s oblečením praným v moři a sluncem a solí značně poničeným to ani nemohlo vypadat jinak. Kruh se uzavřel, pocit naplnění se dostavil. S klidem a úsměvem jsem dorazil na Sicílii a strávil hezké čtyři týdny v mezinárodní komunitě studentů každodenním kurzem italštiny, volejbalu a koupáním se v moři. Etna, aktivní sopka Stromboli, Syrakusy, to vše stálo za to. Motorkou jsem se vrátil do Neapole a u kamarádky ji tam navždy zaparkoval.

Po příchodu na Slovensko jsem nastoupil na dětské oddělení Fakultní nemocnice v Trnavě, primářem oddělení byl MUDr. Križan, sportovec, dobrodruh, solitér, také bývalý žák mého děda. Docela se tomu smál, sedli jsme si okamžitě. Záhy mi bylo oznámeno, že 2. 1. 2009 odcházím do Nairobi v Keni na kliniku v Mihango, při které je sociální projekt univerzity – dětský domov chlapců z ulice. Po povinném doočkování jsem odcestoval, poznal skvělé sociální pracovníky, mezi kterými vynikala Lenka Fabiánová, cca 155 cm čisté pozitivní energie, laskavosti a nadhledu. Mimo práce v ambulanci, která byla už sama o sobě velice zajímavá, jsem trávil spolu se sociálními pracovníky svůj volný čas v dětském centru vytvářením různých aktivit pro kluky. Postavili jsme spolu basketbalový koš, donekonečna hráli fotbal, organizovali výlety, orientační běhy a soutěže. O víkendech jsme zvykli chodit na teambuildingové výlety s kolegy, turistiky do národních parků, na pláže. Uvedené výlety jsem netrávil celé jako ostatní, snažil jsem se aktivně vyhledávat vytipované modely skútrů Vespa a kupovat je. Dařilo se mi celkem dobře! Oranžová Vespa Rally 200 z roku 1972, kterou máme na kartotéce v ambulanci, byla nalezena v Nairobi u prodejce zboží původně vyhozeného na smetiště. Bílá Vespa VNB 125 z roku 1962 byla nalezena v Mombase na vlakové stanici při 24hodinovém meškání vlaku. Po šmejdění kolem jsem ji v hangáru zazřel, netknutou, asi pod centimetrovou vrstvou prachu, a záhy domluvil od vedoucího stanice odkup. Koupil jsem ještě Vespu GS 160 a Rally 180, které se mi po příchodu na Slovensko povedlo velice dobře prodat do Rakouska. A jak se mi povedlo čtyři motorky dostat z Keni na Slovensko? No přece „lucky man“ style. Slovenský ambasador v Keni byl prostě prima chlapík 😊. Oranžová Vespa Rally 200 se záhy po celkové opravě mnou a kamarádem Fedou stala Slovenským veteránem roku 2014. Ale zpátky k Africe!

Asi nejintenzivnější dva týdny pobytu v Keni jsem strávil spolu s organizací ADRA a Lékaři bez hranic ošetřováním stovek těžce popálených lidí v nedalekém okresním městě po výbuchu cisterny plné benzínu. Kde je chudoba, není logika! Nás by jistě nenapadlo nabírat si benzin do kanystrů vytékající z havarované cisterny. Množství lidí potřísněných benzinem a záhy rozvíjející se konflikt o surovinu způsobil zážeh s devastujícími následky jak na mužích, tak na ženách a dětech. Byla to velice silná a pro tým spojující zkušenost s neomezenou pracovní dobou.

Záhy se v projektu objevila mladá krásná slečna z českého Janova u Litomyšle se skvělým darem komunikace s lidmi. Vtipná, citlivá a dobrodružná duše se schopností četby ve mně jako v nějaké knize. Další pobyty v Africe – jednou v Keni, na pobřeží Tichého oceánu, a další v Jižním Súdánu – jsme již absolvovali spolu. Vystoupili jsme několikrát na Mt. Kenya, 5199 m n. m., na Mt. Meru a na Mt. Kilimandžáro, 5895 m n. m., potápěli se se želvami, delfíny, objeli Zanzibar na Vespě, strávili noc na odlehlém neobydleném ostrově v Tichém oceánu. Také jsme ale zažili ozbrojené přepadení. V Jižním Súdánu jsme spolu byli v době ozbrojeného

konfliktu mezi jihem a severem a v době konfliktu dvou sousedících kmenů. Projížděli jsme vypálenými vesnicemi na motorce, viděli rozstřílené lidské pozůstatky. S nadsázkou hovořím, že jsem pravděpodobně jeden z mála pediatriů s takovou zkušeností v ošetřování různých střelných poranění, protože kalašnikov je součástí běžné výbavy Súdánců. Děti v Súdánu se dělají do „foroty“, jak opakuji svým nově přijímaným budoucím rodičům. Rodiny počítají se ztrátami, úmrtí dítěte do pěti let věku je bohužel docela běžnou záležitostí. Pobyt v Súdánu byl pro mě jednou z nejtěžších medicínských a lidských zkoušek, měl jsem na starost dětskou ambulanci, program pro podvyživené děti, dětské a interní oddělení místní nemocnice. Sloužilo se po týdnů, jeden já, druhý kolega chirurg/gynekolog. Tak extrémní zdravotní situace, jaké jsem viděl tam, jsem už nikde jinde neměl možnost vidět. A to považuji za dar a obrovské štěstí pro mě medicínsky i lidsky. Tam člověk dozrával, tvrdnul pod permanentním tlakem. Nutno dodat, že mnoho úmrtí bylo zcela preventabilních! I proto se maminkám dodnes snažím vysvětlit, aby své děti chránily a využívaly vymoženky moderní medicíny včetně očkování!

Mezi pobyty v Africe, celkově celých sedm let, jsem pracoval na dětském oddělení Fakultní nemocnice v Trnavě a postupně se stal vedoucím lékařem JIP. K tomu jsem se věnoval komerční repatriaci pacientů ze zahraničí, díky čemuž jsem měl možnost procestovat značnou část Evropy. Učil jsem budoucí sestřičky na Vysoké škole zdravotnictví v Trnavě, v rámci studia Ph.D. mě zajímaly zejména různé determinanty okolí ovlivňující zdraví dětí. Na toto téma jsem psal i svou doktorandskou práci. Krátkodobě jsem byl díky mé znalosti angličtiny, španělštiny a dobrodružné nátuře zaměstnán v cestovní kanceláři Victory Travel Trnava a doprovázel turisty po východním pobřeží USA a Portorika.

Po narození syna Janka, našeho malého akrobata a rozumbrady, jsem postupně ze svých angažmá odstupoval. Po domluvě s manželkou jsme se přestěhovali do Janova u Litomyšle a já získal zaměstnání na dětském oddělení Svitavské nemocnice. Toto rozhodnutí absolutně nelituji. Krajina zde je krásná, lidé milí, je zde bezpečno. Záhy jsem byl zástupcem primářky MUDr. Pospíšilové, která byla a je pro mě více než vedoucím lékařem či inspirací. Na dětském oddělení jsme byli výborný kolektiv. Není to ani zdaleka nejmodernější či nejlépe vybavené dětské oddělení, nedisponuje krásnými prostory, ale lidsky mi přirostlo k srdci. Snažil jsem se ho sponzorsky posunout vybavením dále, sehnali jsme nové moderní inkubátory, luxusní polohovací křesla na novorozenecké oddělení pro bonding či kojení, zmodernizovali a dovybavili příjmovou ambulanci, obnovili přístrojové vybavení oddělení.

V mezičase jsme se pustili s manželkou do stavby ekologického domu v Janově, který vycházel z mých představ o zdravém bydlení, kompromisu mezi přírodními materiály, funkčností a moderní architekturou. Na designu jsme se podíleli oba stejnou měrou. Vycházel jsem hodně z informací o determinantech zdraví, které jsem kdysi studoval. Dům jsme začali stavět s pomocí sousedů a rodiny, na stavbě jsem trávil většinu volného času po dobu tří let. Po službě, po práci, o víkendech. Učil jsem se novým manuálním dovednostem a plánování logistiky stavby. Stavba rostla, přátelství se sousedem Michalem se prohlubovalo, dodnes je mým důvěrníkem a jedinečným parťákem! Splnil se mi sen o krásném bydlení se stálezelenou střechou, pod lesem, s výhledem a štědrým rozsahem přislouchající přírody k domu. Objevil jsem v sobě obrovskou touhu tvořit, stavět, být připoután k zemi, louce, lesu, kam chodím rád pracovat neboli odpočívat. Doma jsme v mezičase přivítali dalšího človíčka, dceru Melisku, naše upovídané sluníčko.

I přes uvedené úspěchy jsem postupně přestal pociťovat pracovní naplnění. Těžko se mi jednalo s managementem nemocnice, každá změna se táhla, potřebovala nespočet podpisů a rokování. Cítil jsem, že se můj čas v nemocnici naplňuje. Situace se vyjasnila v době pandemie koronaviru. Záhy jsem se přihlásil na COVID oddělení a postupně se stal jeho vedoucím lékařem. Zde jsem se opětovně medicínsky posouval, rostl, učil novým věcem a výkonům, měl nové odpovědnosti, vedl svůj tým mladých lékařů. Těšilo mě ráno vstávat do práce i přesto, že velkou část dne jsme museli trávit v značném diskomfortu v celotělových overalech. I přesto, že jsme často krát pacientům nedokázali přes všechnu snahu pomoci. Uvědomil jsem si, že mi prospívá, pokud můžu nést zodpovědnost, něco tvořit, prospívá mi vysoká pracovní zátěž, při které pak pracuji efektivněji a cítím se lépe.

Logicky mě napadla cesta vlastní soukromé ambulance a s touto myšlenkou jsem se postupně pohrával, nechal ji uzrát. Začal jsem se na novou cestu připravovat a k atestaci z pediatrie přidal atestaci z praktického lékaře pro děti a dorost. Měl jsem celkem jasnou představu, jak bych chtěl, aby moje ambulance fungovala. Chtěl jsem vytvořit efektivní, bezpečný provoz s minimem stresujících faktorů jak pro nás, tak pro pacienty. Nedílnou součástí měly být dva oddělené provozy pro zdravé a pro nemocné pacienty. Dále dvě vzdělané dětské sestry, které se sžijí s prací na počítači. Zcela jasný byl přechod na plně elektronickou dokumentaci. Z nějakého důvodu se mi líbila představa černé matné výmalby a kontrastních prvků ve formě obrazů, překližka v interiéru. Představu loga a interiéru jsem s sebou nosil již delší dobu.

V létě 2022 jsem se odhodlal oslovit pana starostu Lanškrouna. Představil mi v té době zcela novou Lanškrounskou polikliniku a prostory, které mé představy do veliké míry splňovaly. No a ostatní je již historií. V lednu 2023 jsem převzal bývalou ordinaci MUDr. Míky ve starých prostorách. Za chodu jsem s designérem panem Raškou pracoval na novém vzhledu budoucí ambulance. S ilustrátorem Liborem Drobným z Litomyšle na celo-nástěnných ilustracích zobrazujících ikonický skútr Vespa Rally 200 a doktora Sovu cestujícího za svými pacienty. Strávil jsem hodiny na internetu hledajíc správné obrazy a dále vymýšlejíc správné formáty obrazů, aby stěny smysluplně vyplnily.

V září 2023 jsme se nastěhovali do nových moderně vybavených prostor již se sestřičkou Katkou, mozkem logistických a zdravotních operací naší ambulance, a po úvodním zakopnutí s novým počítačovým systémem jsme již od října fungovali komplet v novém. Reakce pacientů byly úžasné! Investice 1,5 milionu korun se vyplatila! Začátkem roku 2024 jsme již bohužel přestali s manželkou tvořit pár, dále se o děti staráme střídavě. V ambulanci jsme v tomto období ale nepolevili a dále ladili nedostatky, dokoupili další moderní přístroje jako PLUSOPTIX, bilirubinometr a podobně. Zdarma půjčujeme kalibrované novorozenecké váhy. Zvýšili jsme náramně efektivitu provozu po přijetí další posily, sestřičky Terky, a drahé kolegyně, kamarádky, MUDr. Petříkové.

Díky tomu, i přes objem pacientů vysoko přesahující celočeský průměr, dokážeme efektivně fungovat. Všechny děti do tří let mají absolvovaných 100 % předepsaných preventivních prohlídek. 98 % z nich je plně očkovaných včetně vakcín proti pneumokokům a meningokokům, které považuji za velice důležité. Děti nad tři roky mají splněno 92 % prevencí. Doběhli jsme ztráty v povinném očkování způsobené koronavirovou pandemií a

dvouletou absencí vedení ordinace. V dalších letech bychom chtěli výsledky přiblížit ke 100 %. Věřím, že se nám to také povede, a to i díky spolupráci s Vámi!

Tolik osobní průřez mojí cestou životem, můj osobní životopis. Snad se vám forma a myšlenka líbila.

Váš PLDD
Ján Bodo